Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייטאגיג וואכענטליך
פאנאגאו, פרייטאג אונד שאבעס.
אונד כאל שעס

פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציקהריג 10 גולד.— קר. ע. וו.
חאלביקהריג 5 גולד.— קר. ע. וו.
פיערטעליקהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.

פיר'ס אויסלאנד
גאנציקהריג 11 גולד.— קר. ע. וו.
חאלביקהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליקהר. 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
עדען מאן
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראנדאנס-אפיס,
בעגלייטונג מיט דעם עפפאנגע דעם
עיסענן בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנדאנס-גאלדער צו ענדען פלעגט.

Nr. 63. דרייצעהנטער יאהרגאנג פעסט, דאנערסטאג ב סיון ה.תרמ"א. Pest, den 2. Juni 1881.

איז דעם אונגארישען רייכסטאגע.

דער אונגארישע רייכסטאג הילט אם 30-טען מאי אינע זיטצונג, אין וועלכער עס אינמאל ווידער רעכט שטרמיש צוגינג. דיא איסערסט לינקע זוכטע נאטירלך נאך פאר שלים דעם פארלאמענטס דער רעגירונג אינינע העפטיגע פאדווירפע אן דען קאפף צו שליידערן, אום דיא בעפאלקערונג גגען דיא רעגירונג צו רייצען. זיא גלייכט, ביא דען בעפארשטעהענדען דעפיצירטען גי-יאהלען דארורך דיא מיסטען שטיממען פיר זיך צו געווינגען, אינדעם זיא דיא רעגירונג אלס פרי'ווידערשפיעלדיג דארשטעללט, דיא אום דען יאגיט דעם פאלקס, אום דען ווילליגן דעם לאנדעס, זיך ניכט ריממערט, זאנדערן אממער נור דאס מרזוט, וואס זיא זעלבסט אונד וואס דיא קאטהאלישע גייסט-ליכקייט ווילל.

דער גגענשטאנד דעם שטרייטעס ווار דיא שאפפונג אינגעם גגזעטצעס איבער איפפרינג דער צווייל-עהע, אדער ווענגסטענס איבער עהען צווי-שען יודען אונד ניכט-יודען. דיא רעגירונג האט דיעזעס גגזעטצן יאהל אינגעבראכט, אללע ווילל גלייכטע, דאסס דאס זעלבע נאך פאר דעם גגענגעוויר-טיגען רייכסטאג אין פערפאנגלונג גגעקאמען ווערדן ווירד. דער פאר דער רעגירונג איינגעבראכטע גגזעטצ-ענטוואורף וואורדע זיגערצייט, גלייך אנדערן גגזעטצ-ענטוואורפע, אינער קאמ-מיססיאן דעם פארלאמענטס גגגעוויזען, דאמיט זיא איהן צערסטיפע אונד דיסקבעראטדע, וואס דאגגן עדסט דיא רייכסטעגליכע פערפאנגלונג דעס-זעלבען שטאטטפינדען זאללטע.

אן דער זיטצונג פאם 30-טען מאי אינבעראשטע דער עפפערענט דער עריעגנטען קאממי-סיאן מיט דער מיטטעילונג, דאס מאן דיא פרי'פונג דעס צווייל-עהע, גגזעטצעס ווענגען אינבעדייטפטער ארבייטען נאך ניכט פאללענדען לאנגטע, ווענ-דאלב דער גאנגע גגגענשטאנד פיר דען גגגענסטען רייכסטאג בלייבען מאגגע.

דא עהדאם זיך דער גגבילדעטסטע מאגגן דער אינטערסס לינקען, הערר דאגיעל איזראגי, אונד זאגטע:

„גגעהרטעס הייז! אב דיא קאממיססיאן דאס צווייל-עהע-גגזעטצן, וועלכעס אידר שאן אם 21-טען מערץ אינבערגגבען וואורדע, בזו הייטע נאך ניכט דורכפפיפען קאנגנטע אדער וואללטע — דאס מאג אך ניכט אונטערזוכען. אך גגדענק אבער אן, דאס עס אידר ווידערלך ניכט מגגליך וואר, דיא פרי'פונג דיעזעס גגזעטצ-ענטוואורפעס צו פאללגגדען, ווער טראגט אבער הייפיר דיא שולד? דיא רעגירונג! ווארום דאס זיא דיעזען גגזעטצ-ענטוואורף דען זא שפעט אינגעבראכט? — נאך פיעלען אונד ווידערדאלטען פרי'הערען בע-שלוסען נאם דאס פארלאמענט אים יאהרע 1880 דער רעגירונג, דען איפפראג, דען גגזעטצ-ענט-וואורף אינבער דיא צווייל-עהע אין דער ווייזע אינ-צוברינגען, דאס דערזעלבע נאך פאן דעם גגגענ-ווערטיגען רייכסטאג אנגענאממען ווערדען קאנגנ. דיעזען אינפראג האט גון דיא רעגירונג, וויא מאן זעהט, ניכט ערפיללט, דא דיא גאנגע אנגעלעגגע-הייט פיר דען גגבסטען רייכסטאג אינפגעשאבען ווערדען זאלל. אבער דיא רעגירונג האט יא אוך זאגסט דען אינפטראג דעס רייכסטאגעס ניכט בע-אכטעט; מאן נאם אידר דען אינפטראג, אין גגזעטצן אינבער דיא צווייל-עהע אים אללגגעמגגען אינ-צוברינגען, אונד וואס בראכטע זיא ווידערלך אין? — בלאס אינגען גגזעטצ-ענטוואורף אינבער עהען צווי-שען יודען אונד ניכט-יודען! אב דאס לאנד מיט אינגעס זאללטען פארגעהען צופרידען אזט אדער ניכט — דארגגן קיממערט זיך דיא רעגירונג דורכ-אוס ניכט! דער רעגירונג אזט נור דאראן גגלעגגען, דיא קאטהאלישע גייסטלכקייט, וועלכע גגא-טורלך גגגגען אין צווייל-עהע-גגזעטצן אזט, ניכט צו גגרערן, ווייל עבען דיא קאטהאלישע גייסטלכ-קייט ביא דען דעפיטירטען-אהלען גראסגגן אינ-פלוס האט; אך גלוביע דער רעגירונג נאר ניכט מעהר. אך גלוביע ניכט אינמאל, דאס זעלבסט דיעזעס „פלוגגיגערך" אינגעס גגזעטצעס, נעמלך דאס גגזעטצן אינבער עהען צווישען יודען אונד ניכט-יודען, אם גגבסטען רייכסטאגע צור פערהאנדלונג גגגגען לאנגען ווירד! דיא מאבסער אונד זאהנע אונזערעס לאנדעס ווערדען אך קינפטיגהין מיטאינאנדער ניכט הייראטען דירפען, וווגגן זיא צופעללען ניכט אינער אונד דערזעלבען קאנפעססיאן אנגעהערען! אונד דיעזע רעגירונג וואגט עס נאך, זיך דיא רע-גגירונג אינער לינכעראלען, פרי'הייטספרינדלינען פארטיא צו גגגגען!"

דא שריע מאדאראס, אינער דער הייפט-לערכ-מאבער דער איסערסט לינקען: „נין, נין, דאס גלוביט וואהל נאך דיא רעגירונג זעלבער ניכט, דאס זיא פרי'הייטספרינדלך זיא!" (אללגגע-מיינע הייטערקייט אוך דען באנקען דער איסערסט לינקען.)

דאגיעל איזראגי זאגטע וויטער: „דיא צאהל דער אונגעהעלבען קינדער מוס דארורך טעגלך מעהר צונעהמען, דא מאן נאך אממער אוים-שפרינגט, דאס אינגער מאגגן אונד דיא אינגגעס מערבען, דיא אינאנדער לעבען, נור דעסהאלב קינגע עהע אינגגעהען דירפען, ווייל זיא פערשעדע-גגען קאנפעססיאנען אנגעהערען. זיא ווערדען אללא אוך אהנע עהע-שליעסונג מיט אינאנדער לעבען, פרי'ליך ניכט עס זעהר זשטליכע יונגע פאארע, דיא אהנע עהע-שליעסונג ניכט מיט אינאנדער לע-בען מאגגן, דיא גגעהען דאהער נאך ווייגגן, גגעהען דארט אינע צווייל-עהע אין, קאממען דאגגן נאך אונגארן צוריק — אונד וואס גגעשעהט דא? דער קולטוס-מיניסטער פערלערט דיעזע עהע פיר אונ-גלטיג אונד דיא פאן דיעזעס עהע-פאארע אב-שטאממענדען קינדער פיר אונעהעליכע, אזט דאס אינגע ווייטשיאפט? ווייט 12 יאהרען בזשטע אוך אים רייכסטאגע, דאס מאן דיעזעס אינבעל דורך שאפפונג אינגעס צווייל-עהע-גגזעטצעס אבהעלפע; ווייט 12 יאהרען פאסט דער רייכסטאג בעשלוסס, דאס דיא רעגירונג אין זאללכעס גגזעטצן אינבריי-גגע; ווייט 12 יאהרען קאממט אינגע רעגירונג נאך דער אנדערן אונד לאסט דיעזע בעשלוסס אונ-בראכטעט! ווער שטערבט הייטע אים קיין הארר בעססער אלס פאר 12 יאהרען?"

דא גגשטאנד אין שריען אונד לערמען. — מאדאראס רעדט: „וואס? ניכט בעססער שטעהען ווער אלס פאר 12 יאהרען? ווער שטעהען א נאך פיעל שלעכטער דורך אינזערע פרי'הייטספרינדלכע רעגירונג? — משאנאדי רופט מיט דאנגער-שטיממע: „שטיפ אונד שאנדע! שטיפ אונד שמאך!"

נאך אינמאל ערגרייפט דאגיעל איזראגי דאס ווארט אונד זאגטע: „איך מוס עס מיט בעדויערן, דאס איך צו א-גגמעכטיג בין, אינער גגרעכטען זאכע, פיר דיא איך אך זאלאנגע קגמפפע, צום וועגגע צו פערד-העלפען. דיעזער זעג, ווירד עכטע דאגגן קאממען,

וועגגן דיא אייסערסט לינקע ביא דען וואהלען דיא מאיר'טעט ערהאלטען ווירד. דאס לאנד ווירד ביא דען גגבסטען וואהלען נאבער דיא גגגענווערטיגע רעגירונג זיין אורטהייל אבגגבען. וויא שטארק דיע-זעס אורהייל דעס לאנדעס גגגגען דיא רעגירונג אויך זיין ווירד, זא ווירד דיעזעס אורטהייל גגגגען אינע זאלכע רעגירונג דאך ניכט צו שארף זיין!"

יסמיג-מיניסטער פיולער שפראך בלאס וויג-גגע ווארטע, אום נאכצו-וויזען, דאס דיא רעגירונג ניכט אבזיכטלך דאס צווייל-עהע-גגזעטצן פערצאגגערט האט, דא א אויך אנדערע גגזעטצע אונגער-לעגגט בלייבען אונד פיר דען גגבסטען רייכסטאג צורקבלייבען מוסטען!

הייטיגע האטטע דיא זיטצונג איהרען אבשלוס ערריכט. — ווער גלייבען ווערד, דאס הערר דאגיעל אראגי אים אירטהוטע איזט. דאס לאנד ווירד דיא רעגירונג ווגגען פערצאגגערונג דעס צווייל-עהע-גגזעטצעס ניכט פערארטהיילען, דא דאסזעלבע עבען נור פאן אינגגען לייטען גגוווגסט ווירד, דיא זיך אום דיא רעלגיאן ניכט קיממערן, עס איזט וויג-דער צוגעקומען נאך אבערהויפט זשטלך, דאס יונגע לייטע, דיא פערשיעדענען קאנפעססיאנען אנ-גגהערען, אינאנדער הייראטען זאללען, דא אונ-טער זאלכען פערהעלטנישסען דיא קינדער גגייס נאר קיינער קאנפעססיאן אנגגהערען ווירדען!

ראסט-שטונדע

ביא דען יוסשען יודען-פערפאלגגונגען.

אין דער יודענפערפאלגגונג אין יוסלאנד איזט גון אין דען לעטצטען טאגגען אין קורצער — ווייל ווינשען, ער מאגגע זיין אין זעהר לאנגער — שטילל-שטאנד אינגגעטרעטען. דיס פיר טאגגען האבען קיינע אינגריפען פאן בעריטשונג אין יוסלאנד שטאטט-גגפונדען. מאן זוכט זיך גון צו טראסטען, דאס דער ערנסטע ווילל דעס יוסשען קאיזערס, זיינע יודישען אונטערטהאנען פאר ווייטערען מיסהאנדלונגען צו שיטצען, דיא יוסשען ביעדען פאר ווייטערען יודענ-פערפאלגגונגען אבשרעקטע, גגבע נאטט, דאס זיך דעזער טראסט פערווירקלכע; ווער אבער פיר יוסשען, עס זיא גר ווגגט אינע יאסט-שטונדע אין דען יוסשען יודענפערפאלגגונגען אינגגעטרעטען, אין וועלכער דיא רעליגיאנגגע אונד נישלעסען, דיא זיך אים דען ווילען דעס יוסשען קאיזערס קאיזערס ניכט קיממערן, גגיג קרעפטפט זאממעלן, אום ביא דער גגבסטען גגלגגענהייט פאן גגעס אונד מיט מעהר אבערזוך דיא יודען-פערפאלגגונג אים פערזוכט זיך אנצוהעלפען.

דיא יוסשען בוראגער דעפעשע מעלדעט: גגראדע דע דיעזע שרעקליכע יודענפערפאלגגונג האט אים הערצען דעס יוסשען קאיזערס ערבארמען אונד מיטגעפיהל פיר דיא יודען ערריגגט- אונד ער ציגט זיך עטצט דען יודען גגנעדיגער אונד הילדרייכער אלס גגיפאר. בעקאנגטלך הייסט בז עטצט אין יוסלאנד קיינע אפפענטליכע סיגאנאגגע זיין; דיא יודען קאנגגטען נור אין פריוואט-הייזערן אירערע גגע-בעטע פערריכטען; גון אבער איזט עטצט דער פע-טערסבורגער יודישען גגמעינדע דאס רעכטע איגגגע-ריכטט ווארדען, אינע אפפענטליכע סיגאנאגגע בוגען צו דירפען.

אינע לעטבערגער דעפעשע מעלדעט: אין גגאליציען, וויא מאן בעפיהרכטעט, דאס דיא פאלגגי-שען בוגען פאן דען יוסשען צו יודענפערפאלגגונ-

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
עדען מאן
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראנדאנס-אפיס,
בעגלייטונג מיט דעם עפפאנגע דעם
עיסענן בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנדאנס-גאלדער צו ענדען פלעגט.

ווענן דיא אייסערסט לינקע ביא דען וואהלען דיא מאיר'טעט ערהאלטען ווירד. דאס לאנד ווירד ביא דען גגבסטען וואהלען נאבער דיא גגגענווערטיגע רעגירונג זיין אורטהייל אבגגבען. וויא שטארק דיע-זעס אורהייל דעס לאנדעס גגגגען דיא רעגירונג אויך זיין ווירד, זא ווירד דיעזעס אורטהייל גגגגען אינע זאלכע רעגירונג דאך ניכט צו שארף זיין!"

יסמיג-מיניסטער פיולער שפראך בלאס וויג-גגע ווארטע, אום נאכצו-וויזען, דאס דיא רעגירונג ניכט אבזיכטלך דאס צווייל-עהע-גגזעטצן פערצאגגערט האט, דא א אויך אנדערע גגזעטצע אונגער-לעגגט בלייבען אונד פיר דען גגבסטען רייכסטאג צורקבלייבען מוסטען!

הייטיגע האטטע דיא זיטצונג איהרען אבשלוס ערריכט. — ווער גלייבען ווערד, דאס הערר דאגיעל אראגי אים אירטהוטע איזט. דאס לאנד ווירד דיא רעגירונג ווגגען פערצאגגערונג דעס צווייל-עהע-גגזעטצעס ניכט פערארטהיילען, דא דאסזעלבע עבען נור פאן אינגגען לייטען גגוווגסט ווירד, דיא זיך אום דיא רעליגיאן ניכט קיממערן. עס איזט וויג-דער צוגעקומען נאך אבערהויפט זשטלך, דאס יונגע לייטע, דיא פערשיעדענען קאנפעססיאנען אנ-גגהערען, אינאנדער הייראטען זאללען, דא אונ-טער זאלכען פערהעלטנישסען דיא קינדער גגייס נאר קיינער קאנפעססיאן אנגגהערען ווירדען!

ראסט-שטונדע

ביא דען יוסשען יודען-פערפאלגגונגען.

אין דער יודענפערפאלגגונג אין יוסלאנד איזט גון אין דען לעטצטען טאגגען אין קורצער — ווייל ווינשען, ער מאגגע זיין אין זעהר לאנגער — שטילל-שטאנד אינגגעטרעטען. דיס פיר טאגגען האבען קיינע אינגריפען פאן בעריטשונג אין יוסלאנד שטאטט-גגפונדען. מאן זוכט זיך גון צו טראסטען, דאס דער ערנסטע ווילל דעס יוסשען קאיזערס, זיינע יודישען אונטערטהאנען פאר ווייטערען מיסהאנדלונגען צו שיטצען, דיא יוסשען ביעדען פאר ווייטערען יודענ-פערפאלגגונגען אבשרעקטע, גגבע נאטט, דאס זיך דעזער טראסט פערווירקלכע; ווער אבער פיר יוסשען, עס זיא גר ווגגט אינע יאסט-שטונדע אין דען יוסשען יודענפערפאלגגונגען אינגגעטרעטען, אין וועלכער דיא רעליגיאנגגע אונד נישלעסען, דיא זיך אים דען ווילען דעס יוסשען קאיזערס קאיזערס ניכט קיממערן, גגיג קרעפטפט זאממעלן, אום ביא דער גגבסטען גגלגגענהייט פאן גגעס אונד מיט מעהר אבערזוך דיא יודען-פערפאלגגונג אים פערזוכט זיך זאממעלן, דאס יודענ-פערפאלגגונגען אים פיר דען גגבסטען גגלגגענהייט אנצוהעלפען.

דיא יוסשען בוראגער דעפעשע מעלדעט: אין גגאליציען, וויא מאן בעפיהרכטעט, דאס דיא פאלגגי-שען בוגען פאן דען יוסשען צו יודענפערפאלגגונ-

U. Kell

אונטער דיא האַרטבעדריקטען רוסישען יודען פּער־טהיילען, אללע שפּענדען ווערדען פאַן דיעזעם פּער־איינע אין נעדרוקטען בעריכטען פּעראַפּעגנטליכט.

* (אַפּפּענטליכע פּריפונג אים יִדישען טויבשטומענ־אינ־שטיטוט ע.) געסטערן וואָרדען אים פּעסטער יידישען לאַנדעס־טויבשטומענ־אינשטיטוט דיא אהרעס־פּריפונג אבגעהאַלטען, דיא זעהר גלענצענד אויספיעל. פיעלע בעאַמטע דעם קולטוס־מיניסטע־ריאום אונד דיא העראַפּאַראַנגעדרסטען שולמענער דער אונגאַרישען הויפּטשטאַדט וואָהנטען דיעזער פּריפונג ביי־אַ. דיא צאַהלרייכע דער 4־טען קלאַססע לאַנגען ניכט בלאָס פאַרעדען שייבען אונד לעזען, זאַנדערן אויך געלייפיג שפּרעכען. זיא ווערדען אנ־געהאַלטען, אויך אינטער אינאַנדער ניכט דורך „צייכען" זאַנדערן דורך וואָרטע זיך צו פּערשטענ־דיגען. דער קאַנטע מאַן דיא וואונדערבאַרע מענש־ליכע קונסט בעוואונדערן, וועלכע איינען גראָסען נאַטור־פּעדאַלער — דיא טויבשטוממהייט — פּאַסט בעזייטיגען קאַן. זעהר צו בעדויערן איזט. דאַס נור וועניגע קינדער אוים דער פּראַוינץ אין דיעזעם אנ־שטיטוט אויפנאַהמע פינדען קאָנען. דענן ערם־טענס ערהאַלטען דיא אונגלוקליכען יידישען טויב־שטוממען אוים דער הויפּטשטאַדט אוממער דען פּאַר־צוג. נון גיבט עס הייטע אויך נאָך אין פּעסט פיעלע יידישע טויבשטוממען־קינדער, דיא קיינע אויפנאַה־מע פינדען קאָנען, ווייל דאַס אינשטיטוט ניכט דיא אויסרייכענדען מיטעל בעזיטצט. אום אללע דיעזע אונגלוקליכען פּעראַרגען צו קאָנען, צוויי־טענס ערהאַלטען יונע פּראַווינצ־געמיינדען דען פּאַר־צוג, וועלכע יעהרליך פיר דיעזעם אינשטיטוט איינען בעשטוממטען בייטראַג לייסטען. דיא צאַהל דיעזער געמיינדען איזט אבער איינע האַכסט גערינגע. דיא נעאָלאָגען־געמיינדען זינד אין דער זאַכע גלייכגיל־טיג, יעהרענד דיא אָרטהאָדאָקסען־געמיינדען דעם אינשטיטוט פּעדיגע בלייבען, ווייל עס אינטער אויפ־זיכט דער קאָנגרעסלער שטעהט.

געשעפּטסבעריכט.

פּעסטער פּרייז.

געטרייד־געשעפט. פאַן וויצען וואר געסטערן מעסיג צו מאַרקט געבראַכט. דער פּרייס וואר גוט. 16000 מעטצ' וואורדען פּעריקויפט.

וויצען, טהיים־ 100 מטצ' 78,5 קילאָ 13,67½ גולד. 100 מטצ' 78,1 קילאָ 13.65 גול. 200 מטצ' 78. קילאָ 13'40 גולד. 300 מטצ' 76.7 קילאָ 13.35 גולד. 300 מטצ' 78. ק' 13.30 גול. 200 מטצ' 77.8 ק' 13.25 גולד. 400 מעטצ' 77. קילאָ 13.25 גולד. 200 מטצ' 75.6 קילאָ —13. גולד. — פעסטער־נאַדען 800 מעטצ' 75.3 קילאָ 12.95 גולדען. 100 מטצ' 77. קילאָ 12,80 גולדען. 200 מטצ' 77.1 ק' 12.70 גול. 100 מטצ' 75. ק' 12.70 גול. 500 מטצ' 76. ק' —13. גולד. 500 מטצ' 76. ק' —13. גול.

(אללעס פּער דרייא מאָנאַטען)

קאָרן 9,70—10 גולד.

גערסטע סומטער- 6,70 — 6.85 גולד. מאַלצ־וואַרע 7,75 — 8. גולד.

האַפער — 6.20—6. גולד.

קוקורוזן 5.90- 6,10 גול.

רעפּס מאָהל 12 גולדען.

מעהל־פּרייזע (פּער 100 פּילאָגראַמס זאַכע, פּייאַ אַב פּעסט ;) נו' 0 : 22 גולד. — קר'. נומ' 1 : 21 גול. 40 קר', נו' 2 : 20 גול. 70 קר', נו' 3 : 20 גול. —קר. נו' 4 : 19 גול. 50 קר', נו' 5 : 18 גול. 40 קר', נו' 6 : 17 גול. 60 קר', נו' 7 : 16 גולד. 60 קר', נו' 8 : 16 גול. 60 קר', נו' 8½ 14 גולד. 60 קר', פיינע קלייע 5 גול. קר', נאָבע קלייע 4 גולד. — קר'.

הילזענפרוכט: ערבסען אונגאַרישע 17 גול. לינזען 11—18 גול. ראָטע הירזע 6—6,20 גולד., הירזע ברייט10,40—10,80. נראָס ווייסע באָהנען 7,50—8,. צוועי־נעל 10 גול. — לינזאַמען 13½ גול., האַזאַמען 6.50—7. מאָהאַר 8.50—9גולד. קימעל 26—28גול. וויקען 6.50—6. גול. מאָהן גרויער 35—36 גול. בלויער 40—42 גולד. (אללעס פּער 100 קילאָ.)

שפּרוטס נייע מעטהאָדע אים קלייען 33,75 גול. אלטע־מעטהאָדע 33'50 גולדען. פּער 10000 לוטער פּערצענט. —

צוועטשקען. באַגיש: פּרימע 24,10 גולדען. —

צוועטשקען מוס (לעקוואַר) נייע באַנאַטער 20,50—21 גולד.

האָנינג: נעלטיעטער 28.—30 גולדען.

וואַכס ראוגוער 121—122 גולד. פלאַוואַנער 123—124 גולדען.

קנאָפּערן אונגאַרישע 22.—23. גול.

וויינשטיין 63—65 גול. יע נאַך קוואַליטעט.

פּאַפּריקא שאָטען 30 גול.

אונשליט (חלב) 42־ —43. גולד.

רעס־קוכען —6 גול.

ריבאַל דאָפּעפלט־ראַסיגיריטעס 33—33,50 גולד. פּער 100 קילאָגראַמס.

פעטראָלעום 17,50 גולד.

שאַפּעלל אין פּאַרעגער זאַכע וואורדען 30000 שטיק פּעריעדענע נאַטשטגען פּעריקויפט. אונד צוואַר דיעשטוואַלטונג 2'60—3'50 גול. פּער פּאַאַר. פּעריבשע115 130 גולדען. באַטשטערע אונד באַנאַטער 140—155 גולדען. טירקישע אונד מאַצעדאָנישע 36—37 גולד. זיעבענבירגער 33—34 גולד.

לאַמפּשאַפּעלל: זיעבענבירגער ווייסע לייכטע מיטעטער פּעלל 70—84 גולד' שווערע צו 90—105 גולד. שוואַרצע 125—150 גולד. סטאַאַטס 80—90 גול. אַלבלאַם 45—55, דייטשוואַלטונג 60—65גול (פּער 102 שטיק.)

הייטע, ווי נאַטשיין: פּער 100 ק' אונגאַרישע קוה־הייטשע108—112גול. אָכסענהייט טראַקענע 105—110גול.

ראַסהייטע 10 — 11 גולד. (אללעס פּער פּאַאַר.)־ קאַלב־פּעלל, אָהנע קאָפּפּ 190—195 גולד. מיט קאָפּפּען 205—212 גולדען.

לעדער געשעפט, קוה־הייטע 6 — 7־קילאָ 220 —240 גולד. איינמאַל פּעריעדענע טעצען פאַן 10—16קילאָ 166—681 גולד. צווייטמאַל פּעריעדענע טעצען 15—18 קילאָ' 162—164 גולד. דריטמאַל פּעריעדענע טעצען 19—22 קילאָ 165—166 גולד.

קאַלבלעדער, בייגע 9—11־קילאָ 425 — 455 גולדען. גענערבען: 5—7־קילאָ 220—240 גולדען פּער 100 קילאָ.

שאַפּוואָלל. אין פאַרינער וואָכע דאַס געשעפט שוואַך, עס וואורדען בלאָס 200 מטצ' פּעריקויפט. אונד צוואַר אונדוואָללע 56—61 גול. פעלעדהאַפּטע באַטשקער אינשוריגן 64—65 גולד. (אללעס פּער 56 ק'.)

וויענער פּרייזע.

שפּרוטס 33.50—33,75. 10000 גול. צו10000 לוטשע־פּערצענט.

ריבאַל 32.75 — 33. גולד. פּער 100 קילאָ.

וויינען, פּעריקויפט וואורדען 20000 מעטצ־צטר. פּרייזע: טהיים־ווייצען 74—76־קילאָ 12.90—13.35 גול. פּער מעטצ־צטר. —

קאָרן, אונגאַרישע 67—71־קילאָגראַמס 11.10—11,60 גולד' פּער מעטצ־צטר.

גערסטע עסטערייכישע 60—64־קילאָ 8.80 — 9.50 גולדען.

קוקורוזן 6,40—6,50 גולד.

האַפער אונגאַרישער —7. — 7.20 גולדען פּער מעטצ־צענטנער.

רעפּס באַנאַטער 7.12½—7.15 גולד. קאָהל 13.— 13.37½ גולדען.

וויינען־מעהל נו' 0: 22,30—23.— גולד. נו' 1: 20,80—21,50 גולד., נו' 2: 19'80—21.30 נו'3: 18.30—19.30 גולדען, אללעס פּער מעטצ־צטר.

הילזענפרוכטע: לינזען 20—28 גולדען באָהנען 10—14 גול. ערבסען 8,53—11 גולד. הירזען 7,60 —8,25 גולד' (אללעס פּער 100קילאָ.)

לאָטטאָ־ציהונג פאַם 28־טען מאַי 1881.

אָפּען	56	30	43	70	65
לינץ	13	23	56	24	65
טריעסט	53	61	42	7	62

פּעראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטער: מאַר בר"י רייז.

כאָנכורז.

אן דער הויזיגען איזראַעלישען אָרטהאָדאָקס־מען געמיינדע איזט דיא שטעללע איינעס פאָרבע־טערס. דער צוגלייך שוחט ובודק וקורא איזט אונד אין בן תורה זיין מוס, מיט יעהרליכעם געהאַלטע פאַן 250 גולדען ע' ז', נעמלייך 200 גולדען פאַן דער נעמיינדע אונד 50 גולדען פאַן דער חברה קדישא (סיממע 250 גולדען) נעבסט האַלבער שחיטה פּריער וואָהנונג אונד אנדערען עמאָלומענטען זאַפּאַרט צו בעזעטצען. — רעפלעקטאַנטען מיסען פאַן 3 אנערקאַנגטען אָרטהאָדאָקסען ראַב־בינען מיט צייגנישען פּערזעהען זיין. נור דעם אַק־צעפּטירטען ווערדען דיא שפּעזען פּעריגעטע.

גראָס־שוראַן, 1881

1—3 עמאַניעל ווייס, פּרעזעס.

פּרוכט- אונד מעהל-פּרייז-טאַבעללע.

פּרוכטע	קוואַלישע פּר. העקטאָל.	פּער 100 קילאָגראַמס
וויצען		
נאַרדאַנגאַרישע	74	—.——.—
„	75	11.60—11.70
„	76	11.80—11.90
„	77	11.95—12.—
„	78	12.05—12.10
„	79	1215.—12.25
„	80	—.——.—
פעסטער נאָדען		
„	—	—.——.—
„	75	12.05—12.20
„	76	12.30—12.40
„	77	12.50—12,55
„	78	12.60—12.65
„	79	12.70—12.75
„	80	—.——.—
טהיים		
„	—	—.——.—
„	75	12.55—12.70
„	76	12.80—12.90
„	77	13.10—13.15
„	78	13.25—13.35
„	79	13.4 —13.45
„	80	—.——.—
ווייסענבורגער		
„	75	12.45—12.60
„	76	12.70—13.80
„	77	12.90—13.05
„	78	13.15—13 25
„	79	13.30—13.35
„	80	—.——.—

פּרוכטע	קוואַלישע פּר. העקטאָל.	פּער 100 קילאָגראַמס
קאָרן	72	10.70—10.55
גערסטע מאַלץ	62	—.—
גערסטע פּיסעער	62	7.—— 6.70
האַפער	40	6.85— 6.55
קוקורוזן מאַנאַשער	75	5.90— 5.95
אַנדערע	73	5.85— 5.90
הירזע	—	5.95 - 5.65
וויצען		
אַנגאַרישער	פּער אָקטאָבער	10.90
„	„	—.—
„	„ פּיראַרד	—.—
קוקורוזן	„	6,57
גערסטע	„	—.—
האַפער	„	—.—
„	„	—.—
רעפּס	„	—.—

באַללען־מעהל		קר.	אַל.
נומער	0	—	22
„	1	—	21.40
„	2	70	20.70
„	3	—	20
„	4	50	19.50
„	5	40	18.40
„	6	60	17.60
„	7	60	16.60
„	8	—	16
„	8½	60	15.60

דער באַללען־מעהל צו 100 קילאָגראַמס מיט זאַק

שפּרוטס: אלטע מעטהאָדע פּעריעדענע 33.50 — 31.75 נייע „ קאַיזאַפּעל

קורז־טאַבעללע פאַם 28. מאַי.

געלד־קורז	קר.	אַל.
ווילנער־אַשיג	—	100
הוקאַנען	5	52
עסטערייכישע־אונגאַרישע 8 גולדען נאָטר		
שטיק (20 מאַנאַטס)	9	31
נאַטאַלגאַלדאַר	9	31
דייטשע ריינסמאַרקנאָטען	57	25
20 מאַרישע־קע	11	43
פאַטערלענד	1	17
לאָזע.		
1854־ער 4פּרעצענטיגע שטאַאַטסלאָזע	—	125
1860־ער „ נאַנצע	—	133
„ „ האַלבע	—	135
1864־ער לאָזע צו 100 גולדען	—	178
„ „ 50 „	—	176
ראָטע קרייזענשטיגע	—	27
מיהרען־לאָזע	28	25
קרים־לאָזע	—	180
מלאַיישע לאָזע צו 40 גולדען	42	50
ראָטע־דאַמסטאַדטער־לאָזע	108	50
אויסבערגער לאָזע	—	25
רעגלאָטיגע לאָזע צו 10 גולדען	—	17
וראַנאַער לאָזע „ 20	20	75
אַזטער לאָזע „ 40	43	65
מאַלאָס־לאָזע „ 40	39	75
הוילסמאַר־לאָזע „ 10	—	20
מאַלאָר־לאָזע „ 40	—	52
וואַלאַזוינער לאָזע „ 20	—	22
סט.־גענעזיס־לאָזע „ 40	46	75

לאָזע.	קר.	אַל.
פּאַאַנזלויער לאָזע צו 20 גולדען	—	24
פּרעסבורגער לאָזע „ 100 „	5	128
דרעסדענער „ 50 „	50	65
וואַלדשטיינער־לאָזע „ 20 „	—	31
ווינדישגרעטצער־לאָזע „ 20 „	—	42
אונגאַרישע פּרעמיען־לאָזע צו 100 גולד	—	124
מיילענדאָרפער־לאָזע	20	112
מיינינער־לאָזע	30	130
ווערטה־פּאַפּיערע		
אונגאַרישע גאָלדרענטע 6%	65	117
דרעסדענער 4 פּרעצענטיגע	05	92
אונגאַרישע פּאַפּיערענטע	60	91
אונגאַרישע גרונדענטלאַסטונגען	50	98
מעמפּעלער־באַנאַטער	50	97
ווינדענבוגער	40	97
נאַלדישע	25	100
בוראַנער	50	95
אונגאַרישע אייזענבאַהן־אַקטיען	25	132
ווייצקלענבאַהנען־אַקטיענען	—	96
פּאַאַרישע דער אונגאַרישען באַהנען		
קרים צו 5 אינשאַלט פּרעצענט	—	102
דער אונגאַרישען הייפּאָטהעקען־באַנק צו		
5½ פּרעצענט	50	101
דער אונגאַרישען אַלגעמיינען באַהנען		
קרים־אַנטהעילען צו 5 אינשאַלט		
פּרעצענט	—	100
דער אוסטריאַן	75	96
דער נאַרד־אַמעריקאַנער	75	160

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1881. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

דענגלבען ראבע איבען. אין זיך־רוסלאנד וואהנען נאר צו פיעלע ווענען, וואורוך דיא איינגעשלאגען רו־סען געגעלך פערדרעענגט ווערדען. וואהרוס וואהנען דיא ווענען מיסטענס אים זיך־אסטען, אונד ניכט איין אים וועסטען רוסלאנדס? ווייל דאס פאלק אים וועסטען רוסלאנדס געבילדעטער איזט אונד זיך פאן דען ווענען ניכט אים דען לעצטען גראשען בעטרוגען לאסט! — זא שפריכט דער געוויסענלאזע פער־טהייידיגער דער פלוגשריפטען בויערן, דער געוויס ניכט בעססער איזט אלס אנדערע, ווערלבע ער זא איפ־רי פערטהיידיגט, ליידער שטעהט צו בעפירכטען, דאסס דאס קרייזער גערוכט זיך פאן דעווען ווענ־פיגליכען איינגעגנגען דעם בויערן־פערטהיידיגערס בעאינפלוסען לאססען ווערדע. זאללטע דאס גע־ריכט אן פאללע דעסען דיא פערבינדעכער ניכט שטרענגע גענוג בעשטראפען, דאנן ווערדען זיך הייד־ווערד דיא ווענע־הענטער צו נייען אונטהאטען ער־מונטערט פיהלען; דאך — ווי מיסען דען שפיוך דעס גערינטעס אבווארטען!

פערשיעדענע נייאנקייטען.

* (דער שלוס דעס אונגארי־שען רייכס טאגעס.) געסטערן אים 6 אוהר פרוה איזט דער ראנד דיעיר אנגעקאמען, אונד הייטע אים 11 אוהר פארמיטטאגס דאס הויס פיערליכע שלוס דעס אונגארישען רייכסטאגעס אין דער אפענער בוריג דורך דען ראנד שטאטגעפונדען. דיא מיסטען דעפיטירטען דעס אונגארישען אבער־ אונד אינטערהייזעס פערזאמעלטען זיך שאן אים פאלל 11 אוהר אים גראסען זאאלע דעס אנגליכען שלאססעס אונד איינע מיגיטען שפע־טער האבען זיך איך דיא צור בעגרייטונג דעס ראנגעס בעפיפעלען רייכס־באראנג, בישאפ אונד דיא ראנגלים־אונגארישען מיניסטער אינגעפיעלען. שלאג 11 אוהר ערטענען דיא מאיעסטעט דער קא־ניג אים טהרונאנאדע; פאר אוהס נעגען אין קאנ־דער־ראנגליכער קאممער־אפפיציער. דאנן דער ראנגליכ־אונגארישע אבער טהרון־הייטער, דאנן דיא רייכסבאראנג, דאנן דער קארדינאל פירסט־פרימאס, דאנן דיא ראנגליכ־אונגארישען מיניסטער, דאנן דער קאנזלר־ראנגליכע עיסטע אבער־האפפרים־טער מיט דעם רייכס־שטאבע, דאנן דער אבערסט־הופמארשאלל מיט דעם אפפיעכט געוואלטעגען גענבלאסטען שטאבע־טרעגער. — אלס בין אללע שטעללונג גענאמען. בעשטיגט דער קאנ־ג דען טהרון, בערעכטע זיינען לאפפ מיט דעם קאלאנ־אונד הערלט דיא טהרון־רעדע אן דען פערזאמעל־טען רייכסטאג. אין דיעזער טהרון־אנרעדע, דיא ווי אינפהרלך אם געגעסטען בלאטטע מיטגהיילען

ווערדען, שילדערטע דער קאנג דיא טהעטיגקייט דעס עבען געשלאפפענען רייכסטאגעס. צעהלטע דיא ווייטגעסטען גענעטגע, דיא דיעזער רייכסטאג געשאפפען־ אונד פערזיכערטע שליעסלך, דאס אינ־זערע מאנארכיע אין דען פיינדשאפטלכסטען בע־ציעהונגען צו דען אינגרענן מעכטען שטעהט, אונד דאס עטצט דער אינדעפענדענץ פרעמדע אן קייגער זיטע געשאפען ווערד. — פאר דיעזער פיערלבען שלעסיג דעס אונגארישען רייכסטאגעס אין דער אפענער קאנגליכער בוריג האבען נאך געסטערן אן דען בידען הייזערן דעס אונגארישען רייכסטאגעס שרים־זוסגעגען שאפפענפרען, ווייביא דיא פרעזידענטען שלים־דערען גערהالטען אונד עכעגן פאללס דיא טהעטיגקיט דעס גנעמעהר געשלאפפע־נען רייכסטאגעס געשילדערט האבען.

* (דער גייע אונגארישע רייכס־טאג) ווירד פיר דען 24-טען סעפטעמבער אינבע־ריפען. דיא רייכסטאג־וואהלען ווערדען פאם מיטע־טעג דעס אינגערן פיר דיא ציט פאם 24-טען ביז 3-טען יולי אינסגעסאמט־עבען.

* (שר גדול בשראל.) אין נאגין בעריטשעדענער מאגן שטאבד דעזער טאגע אין פרעסבורג, נעמלך הנאן מגיד משרים מיה פייטזל, דער שאן צו לעבצייטען דעם הנאן כתב סופר זצ"ל אין פרעסבורג אלס „מגיד" ווירקטע, ר' פייטזל, וואהן דעם פרוהרעדנען ראבבינערס צו מיש־קאלץ בעקלאגטעט דאס ראבבינאט צו סיקסי, דאנן צו קלויזענבורג, בין ער פאן דער קלוי פרעס־בורג דען רוף ערהעלטן, דיא דאמיגע מגיד־שטעטל־לע אנצונעהמען, זיינע סינאגאגען־פארטרעגע וואה־רען אין פרעסבורג זעהר בעלעבט. אים דאנגרעפ־סע לעמפפפפע ר' פייטזל מיט אינפערלייכלעם פייער־אייפער פיר דיא אדטהאדאקסע אינ־גרעגען. דאס סעמינאר, ער זאגטע: „צור הע־הנאנגליכע מיטטעלער פרעדיגער איזט אין סעמי־נאר ניכט נאטהיג. דא איך גיע אין סעמינאר בע־זוכט האבע, אונד דאך האט מיך אינע דער אל־טעסטען אונד ווייזעסטען גראמעטיגען אינגארנס גערעגט אלס פערדיגער אנגעשטעלט!" וווען דיעזע וואהרט, דיא אינגעדמאסען אלס זעלבסט־לאב אינזאהרען, וואהל אין מאנכען קרייזען שאפטשיט בעלעגעלט ווארדען, זא מאכטען דיעזעלבען דאך אינגען צעפעלך טעפען אינדרוק. דא מאן וואהסט, דאס דער דעכט פראמט מאגן דיעזע וואהרט ניכט אלס וולבסטלאב, זאנדערן בלאס צור בעקעמפפונג דעס סעמינארס בעפענלך אינגעשפרכען האט. מען: מערקווירדיג איזט אללגעמעין: צווישען הנאן ר' חלל אים קאלעמע אונד ר' פייטזל דערשטע אינמער אינע געשפאנגנהייט. ר' חלל האטטע דעזעזלבען אינסט זאגאר אין אינעם דיעער וויר־

ווייזאנד וזכטע אין אללי, וויינען מאשען, פאנד אבער נינגעגרס דען בייפל.

„נאטט אים הימעל! (דיעע טרעסיליאן) דיא האטט דאך ניכט דיעזען בריעף הייר אים שלאפפט פערלאדען, דער פיר מיך פאן בעדייטענדער וויכטיגקיט איזט — אונד ווען ער אן פרעמדע, דער דאטע פינדליכע הענדע גערא־הטן ווערדע, זא קאנגטע ער גראדע נעפאהרען בייגען."

„אבער אך ווייס נעווים, אך האבע דען בריעף אין דיא רעכטע בריפטע־טאשע מיינעס יאקעס גשטעקט — אונד נור אין מיטטעל קאן אידן פאן דא הערוגנעשאפ־לען האבען. יאללטע דיעזע מיטטעל דער קלייגע שפיצע־מונד דורך סלוזונג עס נעווישען זיין? נין, נין, אך ווערדע דען בריעף גלייך אייפפרען."

„גלייך, יאקעס!" דיעע טרעסיליאן.

ווייזאנד אייללט הייזס, אבער דא וואהסט ער ערסט רעכט נכטע, ווארען ער אינגעזאלך דען בריעף וזכטן נעדען יאלל. ער האכטע: „ווען דער נייטיגיגע שפיצבוגע דורך סלוזונג דען בריעף אין זיינע הענדע בעקאמטען הא־בען יאללטע — דאנן ווערדע ער אללעס פערלאהרען, אונד מיין לאפפ וועגע אין נאכטע נעפאהר!"—

ווייזאנד עגשטאלאם זיך, זיך צו אבי צוריקגעגעבען, אוהר דען פערלוסט דעס בריעפפס אנצוגעהען, דאכטע זיא אינען אנדערן שרייבע.

אלס אבער ווייזאנד שאן אין דער נעהע פאן אים־ס עטמעד וואר, עבגלוקטע ער דען מיכאעל לאמבריגע, אונד דיעזער פלאטטע אים אינען יאללען שיקען אין, דאס ער זיך שנעלל אויף דיא פלוכט נעמאכט, אויף זיינע בעלאה־

מע זא הארט אנגעגרייפפען, דאס ער דיעזע שטעל־לען שאן נאך דעם הרוקע מיט „דרוקער־שווערצע" אבערגעזעהען מוסטע, אים זיא אינלעזעלך צו מא־כען. אנגסט ווערדע דיא פאלגע דאס נאנצע ווערק קאפפפצירט האבען! דיא פיינדשאפט ענטשטאנד דאדורך, דאס ר' פיש בעשטעכט וואר, די ר ט ש צו פרעדיגען, וואס ר' חלל פאן אינגען שטאנד־פונקטע נאטירליך אלס עטוואס „אנידישעס" פער־דאممטע. מאן וואללטע נון גלייבען, דאס איינע גע־מינדע, ווערלבע צום בייספיעל אנהענגערן דעם ר' חלל וואר, נעווים נעע ר' פיש, ווערדע־עגד איינע געמינדע, ווערלבע אנהענגערן דעם ר' פיש וואר, נעווים נעע ר' חלל אבבדיגער אנערקענגען ווערדע. אונד דאך בעקליידעטען בידע גענגער נאך איינאנדער דיא ראבבינאטע צו קלויזענבורג אונד צו סקסי! — דיא נעמינדען האבען הערוך איינען פינען טאכט בעקרעדט. זיא וואוסטען, דאס בידע מענגער איינגעטלך נור נשעס אנשטרעבען, ווענן זיא איך דיעזע גלטע אים פערשיע־דענען, ווענן צו ערריכען זכטען! נון איזט ר' פיש הלך למנוחה; האפפענטלך ווירד איך זין פאמטער גענגער נעמעהר דיא פערדיעסטע דעס הימעלאנגענען אנערקענגען. תנצ"ה!

* (שטעפאן גראוו־טא דט.) דער געוויעגע האנדעלס־מיניסטער אונד שפעטער אקערבו־מיניסטער, שטעפאן פאן גראוו, איינגע דער אנגעסטעט פיינדע דעאקס. איזט אם 31-טען מאי נאכמיטטאגס געשטארבען. דער „פעסטער לליאד" עשיטן דעסהאלב געסטערן מיט שווארצעס טרויער־ראנדע, דא דער פערשטארבענע שטאאטס־מאנן ווייקלך גראסע פערדיענסטע אים אינגאר־ן געווען. — דיא אלטען שטערבען נאך אונד אים. מאנע דער יינגערע נאכיאהמס עבענפאללס זא אויפרוטע פיר דאס וואהל דעס פאטערלאנדעס טהעטיג זיין!

* (אין פעסט צו גונסטען דער רוסיש־ען ווען.) אים פאריז וואר בעריכטעט: בעקאנגטלך האבען דיא ווען דער פראנצאזישען הויפטשטאדט פיר אהרע רוסי־שען גלייבענס־גענאסען דאס לעבהאפטעסטע אינ־טערעסס אן דען טאג גלעגט. זיא האבען אך שאן בין עקסטע גראסע סומען צור מילדערונג דער נאטה דער אינגעריכטען אונד אינגעפלונדערטען ווען אינגעבראכט. נון ווערד אינטער דעם שטעע דער גראנד־אכט אין גראסער פעסט־באלל פערנאנשטאלטעט, אים דאס ריינאינקאممען עבענפאללס דיעזעס הייליגען צוויעקע צוגעפיהרען, מטעלערדער דעס באלל־קאמיטעס זיך באראן גענבדיג, באנקהיז־אינהאבער ראפפאראטיסט אונד דר' ציין. דיא פאריגעלבסטען מוזיק־קונסטלער דער

נינג פערגיגטעט אונד דאס שלאם קנעלוכטה פיר עוויג פערלאסטען האט!

מיכאעל לאמבריגע מאכטע זיך אין דער נעהע פאן אים־ס צימטער פיעל צו שאפפען. עיסטענס וואר ער דאך נינגעגיג צו וויסטען, וואס פיר איינע דאטע אין דעם צימ־מער פרעסידיאלס זיא, אונד צווייטענס וואר ער פאן יינגע הערין וואיזיא דאצו בעשטעללט, נאך מאנליכקייט דיא טהעטיגקיט פרעסידיאלס צו איינזוזאכען.

ביא דער אנקונפט דער קאנגין עליזאבעטה אין קעניגליכע, וואורדען אבער אייך אייטלע דען טהעאטע־פאיטשעללונגען ואנגע שפיעלע פרעמדע אינטשאלטען, וויא זיא איינסט דיא אלטען נינגען האטטען, אונד אין דיעזען שפיעלע וואללטע לאמבריגע דורכאוס דען „אריאן" שפיע־לען (אריאן וואר אין בעריהמטער נינגשטער יעניגער אונד צוטטע־שפעלער, אינבע דען דיא נינגשטע זאנג לוטטע, דאס ער אויף דער הייסאהרט פאן יינגערן אים־ס מעטער גע־שטריגט אונד דאנן פאן אינעם פיעל אים־ס טראקעגע גע־מאנען וואורדע).

מיכאעל לאמבריגע וואללטע נון אינגען אנדערען אלס וועגטער פאר אים־ס אדער טרעסיליאנס צימטער בע־שטעללען, דאמיט ער צוגלייך אין דער אלטען אינגשטאנ־דיגען אונד אים שפיעלע ביא דער אנקונפט דער קאנגין מיטגי־ווירקען.

ער ציעט דער אנקונפט דער קאנגין דאכטען נון אל־לע נאכען צו לייסען אנגעפאנגען. קאנאנען־שיסס וואור־דען אבגעפיערט; אינגעאלל האטטע מאן דען דיך: „דיא קא־נגין קאممט!" — דער אינגען דער קאנגין עליזאבעטה אין קעניגליכע נעשאה אן אינגעם אבענד. צוגעגעס קאם

ווייזאנד וזכטע אין אללי, וויינען מאשען, פאנד אבער נינגעגרס דען בריעף.

„נאטט אים הימעל! (דיעע טרעסיליאן) דיא האטט דאך ניכט דיעזען בריעף הייר אים שלאפפט פערלאדען, דער פיר מיך פאן בעדייטענדער וויכטיגקיט איזט — אונד ווען ער אן פרעמדע, דער דאטע פינדליכע הענדע גערא־הטן ווערדע, זא קאנגטע ער גראדע נעפאהרען בייגען."

„אבער אך ווייס נעווים, אך האבע דען בריעף אין דיא רעכטע בריפטע־טאשע מיינעס יאקעס גשטעקט — אונד נור אין מיטטעל קאן אידן פאן דא הערוגנעשאפ־לען האבען. יאללטע דיעזע מיטטעל דער קלייגע שפיצע־מונד דורך סלוזונג עס נעווישען זיין? נין, נין, אך ווערדע דען בריעף גלייך אייפפרען."

„גלייך, יאקעס!" דיעע טרעסיליאן.

ווייזאנד אייללט הייזס, אבער דא וואהסט ער ערסט רעכט נכטע, ווארען ער אינגעזאלך דען בריעף וזכטן נעדען יאלל. ער האכטע: „ווען דער נייטיגיגע שפיצבוגע דורך סלוזונג דען בריעף אין זיינע הענדע בעקאמטען הא־בען יאללטע — דאנן ווערדע ער אללעס פערלאהרען, אונד מיין לאפפ וועגע אין נאכטע נעפאהר!"—

ווייזאנד עגשטאלאם זיך, זיך צו אבי צוריקגעגעבען, אוהר דען פערלוסט דעס בריעפפס אנצוגעהען, דאכטע זיא אינען אנדערן שרייבע.

אלס אבער ווייזאנד שאן אין דער נעהע פאן אים־ס צימטער וואר, עבגלוקטע ער דען מיכאעל לאמבריגע, אונד דיעזער פלאטטע אים אינען יאללען שיקען אין, דאס ער זיך שנעלל אויף דיא פלוכט נעמאכט, אויף זיינע בעלאה־

מע זא הארט אנגעגרייפפען, דאס ער דיעזע שטעל־לען שאן נאך דעם הרוקע מיט „דרוקער־שווערצע" אבערגעזעהען מוסטע, אים זיא אינלעזעלך צו מא־כען. אנגסט ווערדע דיא פאלגע דאס נאנצע ווערק קאפפפצירט האבען! דיא פיינדשאפט ענטשטאנד דאדורך, דאס ר' פיש בעשטעכט וואר, ד י ר ט ש צו פרעדיגען, וואס ר' חלל פאן אינגען שטאנד־פונקטע נאטירליך אלס עטוואס „אנידישעס" פער־דאممטע. מאן וואללטע נון גלייבען, דאס איינע גע־מינדע, ווערלבע צום בייספיעל אנהענגערן דעם ר' חלל וואר, נעווים נעע ר' פיש, ווערדע־עגד איינע געמינדע, ווערלבע אנהענגערן דעם ר' פיש וואר, נעווים נעע ר' חלל אבבדיגער אנערקענגען ווערדע. אונד דאך בעקליידעטען בידע גענגער נאך איינאנדער דיא ראבבינאטע צו קלויזענבורג אונד צו סקסי! — דיא נעמינדען האבען הערוך איינען פינען טאכט בעקרעדט. זיא וואוסטען, דאס בידע מענגער איינגעטלך נור נשעס אנשטרעבען, ווענן זיא איך דיעזע גלטע אים פערשיע־דענען, ווענן צו ערריכען זכטען! נון איזט ר' פיש הלך למנוחה; האפפענטלך ווירד איך זין פאמטער גענגער נעמעהר דיא פערדיעסטע דעס הימעלאנגענען אנערקענגען. תנצ"ה!

* (שטעפאן גראוו־טא דט.) דער געוויעגע האנדעלס־מיניסטער אונד שפעטער אקערבו־מיניסטער, שטעפאן פאן גראוו, איינגע דער אנגעסטעט פיינדע דעאקס. איזט אם 31-טען מאי נאכמיטטאגס געשטארבען. דער „פעסטער לליאד" עשיטן דעסהאלב געסטערן מיט שווארצעס טרויער־ראנדע, דא דער פערשטארבענע שטאאטס־מאנן ווייקלך גראסע פערדיענסטע אים אינגאר־ן געווען. — דיא אלטען שטערבען נאך אונד אים. מאנע דער יינגערע נאכיאהמס עבענפאללס זא אויפרוטע פיר דאס וואהל דעס פאטערלאנדעס טהעטיג זיין!

* (אין פעסט צו גונסטען דער רוסיש־ען ווען.) אים פאריז וואר בעריכטעט: בעקאנגטלך האבען דיא ווען דער פראנצאזישען הויפטשטאדט פיר אהרע רוסי־שען גלייבענס־גענאסען דאס לעבהאפטעסטע אינ־טערעסס אן דען טאג גלעגט. זיא האבען אך שאן בין עקסטע גראסע סומען צור מילדערונג דער נאטה דער אינגעריכטען אונד אינגעפלונדערטען ווען אינגעבראכט. נון ווערד אינטער דעם שטעע דער גראנד־אכט אין גראסער פעסט־באלל פערנאנשטאלטעט, אים דאס ריינאינקאممען עבענפאללס דיעזעס הייליגען צוויעקע צוגעפיהרען, מטעלערדער דעס באלל־קאמיטעס זיך באראן גענבדיג, באנקהיז־אינהאבער ראפפאראטיסט אונד דר' ציין. דיא פאריגעלבסטען מוזיק־קונסטלער דער

איינע ווייטער־שאאר פאן 2000 מאנן, וועלכע ווענטלך בעגענגדע פאקלען אין דען הענדען טרייגען, פאן דענען דער וויגע מאנע־מקל בעריכטעט ווערדע. וועלכע אבעלעגע יעל־בער קאם יינגער אויף אינעם מולב־ווייסען פפערדע, אונד איהר אללטען 40 האנ־דאטען עבענפאללס אויף ווייסען פפערדען.

נאך לעפטער, וועלכער דער קאנגין עגטגעגענגע־אילט וואר, קאם נון צור „קעטען ווייטע דער קאנגין גע־ווענען, נאך לעפטער וואר אים־ס פאנטפאללסטע גע־קליידעט, מיט גאלד אונד דיאמאנטען גשמוקט, אבער יין גענגטס לייגטעגט נגטס פאללער פייידע, עס וואר אונגע־וואהנליך בלאס, אונד זיינע נעקטעס אומגעגנג בעגרייפטע אן איהם, דאס ער ציטטערע.—אויך דער קאנגין וואר דעס אויפגעאללען, אבער זיא גלוהבטע, עס זייא גגטוודער אין פאלגע דער נאכען אנשטרענגונגען, דיא ער ביא דען פאר־בעיטשונגען צו איהרעס עפפאנגע נעמאכט, אבער דאס ער וזנגען דיעעס הארטען בעוזגטעס צו ווהר אויפגעגעס זייא.

וואר־ייא ריטט דיכט דיעטער דעס גראפען לעפטער, אלס יין עיסטער אויפוויטעדער שטאללמייסטער. יין אונע וואר בעטטענדיג אויף דיינגן הערין גערינטעט, דא־מיט ער יא ניכט זיינע פעלגענדיגע אין דייטליך ביינע אונד יין נגטס דורך אויגנגר אין וואר דער קאנגין פערראטהע.

וואר־ייא וואוסטע אם בעסטען, וואס אים הערצען זיינעס הערין פאריגהע אונד דאס לעפטער ביא אללער פראכט אונד אללער פאראדע, דיא ער דא עגטפאלטעט, פאן זיינגע נעווישפען פאריטוטהרנד נעפאלגנס אונד נעפיינגע וואורדע. — —

(פאריטעצונג פאלגט.)

גען איז־געהעצט געווארען, איז ניכט מעהר צו־בעזארכטען. דיא מיליטער־אבטהיילונג, וועלכע פאם לעמבערגער גענעראל־קאמאנדא צור אויפרעכט־האלטונג דער רוהע אן דיא גאליציש־רוסישע גרענ־צע עגטזעגעדע וואכדע, איזט בעריישט צוריקגע־ריסען וואכדען, דא יעדע געפאהר פאר איבער איזט, דער איסבריוך פאן יודענהעצען אן גאליציען איזט אלזא ניכט מעהר צו בעזאָרגען. נור מאנגע דיא יודען זעלבער קיין שרעקענס־נעשיכטען אונד אנגסטליך ציטען אונד עס נאמענטליך אינטעלאסען, דורך אינקלוגעס הער־ אונד הין־פאהרען אונד דורך דאס ערקונדיגען ביא דען בייערן, דיעזע ערסט רעכט איז דיא יודענ־העטצען איפמערקזאם צו מאכען. — אין דער טהאט, וכען זיך יעטצט דיא גאליציען יודען אלס מאלוך צוריקמוצעהען. פאר איי־נגען טאגען האט אין איינעם פאלנישען וואהלבע־צירקע דיא וואהל איינעם דעפוטירטען שטאטטע־פיגרען, וואביא זיך קיין איינציגער יודע בעטהיילי־טע, דא יעדער יודע פיר־כטעטע, דאס דיא גענגער דען וואהלקאמפף צו ביישטייען אנגעגען.

דיעזע צוריקהאלטונג דער גאליציען יודען איזט נון זעהר קלוג אונד ריכטיג, אונד ווי ווידדען אין דעראיגענעם פערהאלטען איך דען יודען אנ־דערע לענדער אנגעפעהלען, ווי וועלען דאמיט ניכט עטוא זאגען, דאס זיך דיא יודען מאם אפ־פענטליכען פאלנישען לעבען גאנץ צוריקציעהען אונד אן קיינער דעפוטירטען־וואהל בעטהייליגען מאגען; אבער ווי וועלען דאמיט זא פיעל אנדי־טען, דאס דיא יודען אלס יודען גרונדס איינע בע־זאנדערע פאלנישע פארטיא בילדען, ואנדערן זיך איין איינע קלוגע וויזע דען איבערגען שטאמ־פערגען ברידערן אנשליעסען וועלען, דאמיט זיא קיינע איפיזיעלע אונד עריטשטיינע גענען זיך הערפאר־ריפען.

דיא נעפטערן אבענדס הער איינגעטראפפע־נע „יעגער אללגעמיינע צייטונג" מעלדעט: דיא פיעלען נאכריכטען, דיא אים מעהרערען רוסישען שטעדטען אין יעגע איינגעטראפפען, דייטען דארויף, דאס דיא יודענ־פערפאלגונג אן רוסלאנד דאך נאך ניכט גאנץ אונטערדריקט זיא. פיעלמעהר געהט אים זעממטליכען מיטטהיילונגען הערפאר, דאס דער אנגעהייפטע אונד נאך אנגעפאכטע עיגר־שטאפף, יעגען ניכט בלאס צו דעפסען לאשונג אל־לעם מאגליכע אנגעיוגעדע ווערדע, צו נאך גע־פעהרליכערע איסבריכע קאמטען ווערדע, אן אעפסע לעבען דיא יודען אין פארטיערעדער אנגסט, אידדע מאנאטיגע אונד געיאלבע זיך גע־שלאפפען; זיא וואגען עס קיים, איך דיא שטאפפ

פאָלליעטאָן.

צווייא שוועסטערן.

(123-טע פאָרטזעטצונג.)

טרעפפליאן וואך איך אויך לאנגריג איינגן בליק דער פראגטונג אונד גינג פאן דאנגען. טרעפפליאן וואוסטע נאך ניכט, דאס אמי איזט דעם שלאפפע קומאָ געפאלגטעם אונד וואס פיר געפאהר פיר זיא ווערע, ווען מיכאעל לאט־בורגע אין אמי'ס צימטער דינגען אונד זיא דארט פערטן וועלטע. טרעפפליאן דאכטע עטצט איבער זיינע לעצטע עלטערנאט אונד האכטע אונטרזוכטע אונטערדעזען נאך — עס וואר איהם נון לייד, דאס ער דיעזער אונבעהאלפענער אין וועלכעם פערשפרעכען גענגען; דאך וואוסטע ער ניכט וויא ער אידרע בעטצט אבשלאגען קאנגטע, דא זיא ווייטער אונזיכט נאך נור צו זעהר פאן וואריגיא אבהאנגען וואר. — דאס גלוק איהרעס לעבענס קאנגטע דאפאן אבהאנגען, זיא ניכט אויך דאס פרעפפליכע פרעמדע. טרעפפליאן וואר ניכט אים שאנדע, זיא אים וואריגיס מאכטע צו בעפייען, דא ער אנגאדם, דאס ער זיא אלס זיינע נאטטען אנערקענ־נען ווערדע, וועלכעם ניכט דעטצט אלזא טרעפפליאן, דיא האפפנונג אויך הייזליכען פיזיעדע, דיא איהר נאך בליבען קאנגטע, צו פרעניכטען, אונדעם ער פיינדשאפט צווישען אידענען ערעגטע; — טרעפפליאן עגטשלאפ זיך דאהער, זיין פיר אמי געגענגענעס אונבעדינגט צו האלטען. — ער וואר פאר אללעם דאדורך בעשווערטיגט, דאס אמי ניכט מעהר אים שלאפפע דעם שריקען פאטטער וויא: וואר וואר זיין דעם שלאפפע קנוללוואך־טר, אין דעם בעריכיכ דעם אנגיליכען דאפפע, וואך זיא ביא אייגער געוואלטהעטיגע צו טרעטען. ערסט עהנגעטערן נאכטס וואכדען אונד אין אדעססא גענען טיזגער אינזוהט־שטעטע פערהאפטעט. דיא רייכען יודען אין זיד־רוסלאנד וואללען איהרע געלדער אין דער רוסישע שטאאטס־באנק אדער אין דער שפאר־קאססא אנלעגען, זא דאס דיא רוסישען באנקען אונד שפאר־קאססען בע־ריטטט ערקלערטען, דאס זיא וועגען איבערפאלס גענגלר קיינע וויטערען געלדער מעהר איינזטהמען קאנגען. דיא רוסישע פאליציא צייגט זיך נאך איז־מער געגען דיא פלינדעריגדען בייערן אינטהעע; אונד נאכריכטפפאלל. — אין וולנא פערשפאר־דער מיליטער־קאמאנדאנט דען גענעפפטען יודען אינטער דער בעדינגונג מיליטעריש־ נהילפע, יעגען זיא איך איינע קאפפען, דיא פאלראטען פערפפלעגען ווערדען. עס ווערד אבער נאך איממער בעפיהלטעט, דאס פלאטצליך איינע בייערן־רעוואָ־לטיאָ אין זאלך גראפפע מאסע איפכרעכען קאנגטע, דאס צור בעקעמפפונג דעריזעלבען דיא פאראטען ניכט גענגען ווערדען? — אין איינגען אריטשאפטען זיד־רוסלאנדס וואריגע בעריישט דען יודען דער בעוויטיז פאן ווערטהייזערן פערבאטען, — דיא געשעפטע דער יודען אין זיד־רוסלאנד זינד גענגלך אין שאפרונג גראטהען, אונד יעגען זעלבסט דיא פערפאלגונגען איפזאהרען, מיטטען פיעלע פאן דען בייערן נאך ניכט גענפלינדערטע יודען דורך דיא געשעפפטסלאזיגקייט פערארמען.

איינע נייע דעפעשע מעלדעט: אין מעהרערען אריטשאפטען פאן לישטיען האבען זיך דיא בייערן איינגעמעכטט פעלדער אונד ווייזען אנגראיינגעט. דיא פלינדעריגדען בייערן העלפען זיך אין דען יעל־דערן אויך אונד וואללען ניר דיא גיטטטע געלע־גענהייט צור ערגייעונג אהרער פלינדעריגע אב־וארטען.

דאס „יעגער מאגעבלאטט" מעלדעט: יעהר־רענד דיא יודענ־לראיאללע אין דען גראסערן שטעדטען זיד־רוסלאנדס, דאנך דעם שטרעבען אייגטיטיען דעם מיליטערס, אין אבגעהטען בע־גריפפען זינד, בייעכען זא גין אין דען איינגעלען דארפערן אונד מארקט־פלעקען זיד־רוסלאנדס פאן נייעם מיט אים זא גראסערער העפטיגקייט אים. דיא געפטערן אונד הייטע אים זיד־רוסלאנד איינגעגראפפענען בלוטטטער זינד פאלל פאן מיט־טהיילונגען אבער דיא נייען קריאיאללע צווישען דען רוסישען בייערן אונד דייען יודישען נאכבארן. — זא מעלדעט איינע רוסישע צייטונג פאלגענדעס: דיא נייעלכען יודענ־קריאיאללע אין סמעלא שטעקטען ראש אללע בענאכבארטען דארפער אן, יא הענגטער אונד אללגעליא וואכזטיגען עריטיע־גען אונד דיא בייערן בערעדעטען. דאס פערמאגען דער יודען צו פערגיכטען. דיא בייערן לייפטען זיך

קייט דיא הילפפ דער ענגלישען קאנזיגן עליזאבעטה אנזי־פען קאנגטע.

ווערעגד טרעפפליאן יא נאכזגראבטע, בעמעגעטע איהם פלאטצליך ווייזאנד, דער בייא דעפפען אנבליק פיי־דענאללע איזטגריפפען. „נאטט זיא דאנך, דאס איך איך עגדליך געפטרען!"

ווייזאנד ערגעהלטע נון דעם טרעפפליאן דיא נאנ־ציע בעמעגגהייט פאן דער פלוכט אטיס בין צו אידדער אנ־קנגפפ אין קנוללוואך־טר.

טרעפפליאן ערקלערטעגטע זיך בייא ווייזאנד, אב ער ניכט עטוואס נעהרעס איבער דאס פערהאלטען צווישען אמי אונד וואריגיא ערפאהרען, אבער איך ווייזאנד קאנגטע איהם ניכטס ווייטערעס אנזגן, אלס וואס איך טרעפפליאן וואוסטע. — „דיא דאטע ווייס ווערלבער ניכט (זאגטע ווייזאנד), וואס זיא ווייל; זיא מאג אייגע הילפע ניכט, ווייל ניכט, דונג בריגגע אונד איזט יעטצט נאר אים בעגריפפפ, זיך אן דען נאפאען לעפטער ווערלבער אים שטיען צו ווערדען."

„ווייס יעמאנד פאן דייעזען לייפטען דעם נאפאען פאן לעפטער, דאס אמי אים דעם שלאפפע קומאָ עגטשלאפ־הען איזט?" פראגטע טרעפפליאן

„דאס ווייס איך ניכט, וואריגיא אונד זיין דייגער מיכאעל לאבבריגע זינד אונס יעהרד בארד נאכגעריטטען, אבער איך קאנן איך ניכט פיר גגייזס זאגען, אב זיא דיא פלוכט דער דאטע ערפאהרען אונד איהר נאכפאלגטען, אדער אב זיא דער נאכריכט פאן פאטטעס מאטטער גלייב־טען, דאס אמי קאנגט זיא, וועהרבאלד זיא שנעלל נאך קנוללוואך־טר אילטע, אים דער קאנזיגן דייעזע נאכריכט

פאָלליעטאָן.

צווייא שוועסטערן.

(123-טע פאָרטזעטצונג.)

טרעפפליאן וואך איך לאנגריג איינגן בליק דער פראגטונג אונד גינג פאן דאנגען. טרעפפליאן וואוסטע נאך ניכט, דאס אמי איזט דעם שלאפפע קומאָ געפאלגטעם אונד וואס פיר געפאהר פיר זיא ווערע, ווען מיכאעל לאט־בורגע אין אמי'ס צימטער דינגען אונד זיא דארט פערטן וועלטע. טרעפפליאן דאכטע עטצט איבער זיינע לעצטע עלטערנאט אונד האכטע אונטרזוכטע אונטערדעזען נאך — עס וואר איהם נון לייד, דאס ער דיעזער אונבעהאלפענער אין וועלכעם פערשפרעכען גענגען; דאך וואוסטע ער ניכט וויא ער אידדע בעטצט אבשלאגען קאנגטע, דא זיא ווייטער אונזיכט נאך נור צו זעהר פאן וואריגיא אבהאנגען וואר. — דאס גלוק איהרעס לעבענס קאנגטע דאפאן אבהאנגען, זיא ניכט אויך דאס פרעפפליכע פרעמדע. טרעפפליאן וואר ניכט אים שאנדע, זיא אים וואריגיס מאכטע צו בעפייען, דא ער אנגאדם, דאס ער זיא אלס זיינע נאטטען אנערקענ־נען ווערדע, וועלכעם ניכט דעטצט אלזא טרעפפליאן, דיא האפפנונג אויך הייזליכען פיזיעדע, דיא איהר נאך בליבען קאנגטע, צו פרעניכטען, אונדעם ער פיינדשאפט צווישען אידענען ערעגטע; — טרעפפליאן עגטשלאפ זיך דאהער, זיין פיר אמי געגענגענעס אונבעדינגט צו האלטען. — ער וואר פאר אללעם דאדורך בעשווערטיגט, דאס אמי ניכט מעהר אים שלאפפע דעם שריקען פאטטער וויא: וואר וואר זיין דעם שלאפפע קנוללוואך־טר, אין דעם בעריכיכ דעם אנגיליכען דאפפע, וואך זיא ביא אייגער געוואלטהעטיגע־